

मराराष्ट्र ऀर्जा विकास अभिकरण
सेवा/योजना इ.बाबत माहिती

१. विभागाचे नांव - ऊर्जा निर्मिती १

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
पवन ऊर्जाद्वारे विद्युत निर्मिती प्रकल्प	महाराष्ट्र राज्यात नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय / पवन ऊर्जा प्रौद्योगिकी केंद्र, चेन्नई यांनी ४४ ठिकाणे ही पवनऊर्जा निर्मितीक्षम ठिकाणे जाहिर केली असून त्यावर एकूण ५९६१ मे.वॅ. क्षमतेचे पवनऊर्जा प्रकल्प उभारण्यास वाव आहे. या व्यतिरिक्त केंद्र शासनाच्या दि. २०.६.२००८ च्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार खाजगी क्षेत्राद्वारे सुध्दा वारा परिमाणनाचा कार्यक्रम घेणेत येत असून त्यातुनही नवीन पवनऊर्जा निर्मितीक्षम ठिकाणे विकसित होत आहेत. सद्यस्थितीत शासनाने अपारंपरिक ऊर्जा स्रोतांपासून ऊर्जा निर्मितीचे धोरण शासन निर्णय क्र. अपाऊ-२००७/प्र.क्र.६९३/ऊर्जा-७ दि. १४.१०.२००८ अन्वये जाहीर केले असून या धोरणांतर्गत शासन निर्णय क्र. पवन २०१०/प्र.क्र.१३४ /ऊर्जा-७ दिनांक १४.०७.२०१० अन्वये अपारंपरिक ऊर्जा प्रकल्प उभारणेविषयीची कार्यपध्दती व त्यामधील सुधारणांनुसार महाऊर्जामार्फत मूलभूत सुविधा संमती व प्रकल्प कार्यान्वित करणेची संमती देण्यात येते.	खाजगी गुंतवणूकदार / महाराष्ट्र राज्यातील वीज कंपनी	१. मूलभूत सुविधा संमती आवेदनासोबत खालीलप्रमाणे साक्षांकित कागदपत्रे, हमीपत्रे (रु. १००/- च्या स्टॅप पेपरवर नोटराईज्ड) व शुल्क जोडणे आवश्यक आहे.:- ➤ सविस्तर प्रकल्प अहवाल (Detailed Project Report). ➤ पवन विद्युत जनित्राची तांत्रिक माहिती, पॉवर कव्ह, मान्यताप्राप्त राष्ट्रीय / आंतरराष्ट्रीय संस्थेचे चाचणी प्रमाणपत्र (Type Test Certificate). ➤ पवनऊर्जा प्रकल्पाचा मायक्रोसाईटींग प्लॅन. ➤ महावितरण / महापारेषणच्या विद्युत प्रणालीशी (Grid-Connectivity) जोडणीसाठीचे संमतीपत्र. ➤ पवनऊर्जा प्रकल्प उभारण्यात येणाऱ्या जागेची कागदपत्रे (नोंदणीकृत खरेदी खत / जागा भाडेपट्टीने असल्यास कमीत कमी २० वर्षांसाठी नोंदणीकृत भाडेकरार तसेच जागेचा ७/१२ उतारा व पवनऊर्जा प्रकल्पधारकाचा हिस्सा नमूद असलेला आणि प्रकल्प विकासक व प्रकल्पधारकाने स्वाक्षरी केलेला समजूतीचा कच्चा नकाशा, जमिनीच्या चतुःसिमा नमूद असलेले प्रकल्पधारक व प्रकल्प विकासक यांचे प्रतिज्ञापत्र). पवन ऊर्जा प्रकल्प वन जमिनीवर उभारावयाचे असल्यास केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार वन विभागासमवेत भाडेपट्टा करारनाम्याची प्रत. ➤ भू-विज्ञान व खनिकर्म विभागाचे ना-हरकत	दिनांक १४.१०.२००८ रोजीचे अपारंपरिक ऊर्जा स्रोतांपासून ऊर्जा निर्मितीचे नवीन धोरण व या धोरणांतर्गत राज्यात अपारंपरिक ऊर्जा प्रकल्प उभारणेसाठीची दिनांक १४.०७.२०१० रोजीची कार्यपध्दती व त्यामधील सुधारणा

महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
			प्रमाणपत्र. ➤ प्रकल्पासाठी १० हेक्टरपेक्षा जास्त जमिनीची आवश्यकता असल्यास व ती जमीन खरेदी करावयाची असल्यास विकास आयुक्त (उद्योग), यांचे जमिनीचे औद्योगिक वापरासाठीचे ना-हरकत प्रमाणपत्र. ➤ वन विभागाचे ना-हरकत प्रमाणपत्र (लागू असल्यास). ➤ पवन ऊर्जा प्रकल्प परिसरातील स्थानिक स्वराज्य संस्थेचे (उदा. ग्रामपंचायत) प्रकल्प उभारणीसाठी ना हरकत प्रमाणपत्र - विकासक / प्रकल्पधारक स्थानिक स्वराज्य संस्थेकडे ना हरकत प्रमाणपत्र मिळणेसाठी केलेल्या अर्जाची प्रत महाऊर्जाकडे सादर करतील. स्थानिक स्वराज्य संस्थेने अर्ज प्राप्त झाल्यापासून ३० दिवसांच्या कालावधीत ना हरकत प्रमाणपत्र देणे आवश्यक आहे. ३० दिवसांच्या कालावधीनंतरही स्थानिक स्वराज्य संस्थेने ना हरकत प्रमाणपत्र न दिल्यास प्रकल्प उभारणेसाठी संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेची हरकत नसल्याचे ग्राह्य धरण्यात येईल. ➤ प्रस्तावासोबत सादर केलेली सर्व कागदपत्रे सत्य असल्याबाबतचे व प्रकल्पाची विद्युत निर्मितीची माहिती नियमितपणे महाऊर्जाकडे देणेबाबतचे प्रतिज्ञापत्र (Affidavit). ➤ पवन ऊर्जा प्रकल्पासाठी लागणारी जमीन ही १० हेक्टर क्षेत्रापेक्षा कमी असल्यास तसे हमीपत्र. ➤ पवन ऊर्जा जनित्र हे संपूर्णतः नवीन असल्याचे हमीपत्र. ➤ पवन ऊर्जा प्रकल्पाच्या ठिकाणच्या वाऱ्याच्या ऊर्जा घनतेविषयी प्रचलित नियमानुसार कागदपत्रे. ➤ पवन ऊर्जा प्रकल्पाची जमीन व निष्कासन	

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली.
			व्यवस्थेसाठी घेतलेली जमीन कायदेशीर रित्या प्रकल्पधारकाच्या ताब्यात असल्याबाबतचे हमीपत्र. ➤ पवन विद्युत जनित्रांचे मायक्रोसाईटींग हे महाऊर्जांने निर्गमित केलेल्या मायक्रोसाईटींगच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार असल्याचे हमीपत्र. ➤ प्रस्तावित पवनऊर्जा प्रकल्पातून निर्माण होणारी १०० टक्के वीज राज्यातच विक्री करण्याबाबतचे हमीपत्र. ➤ पवनऊर्जा प्रकल्पाच्या उभारणीसाठी नेमण्यात आलेल्या विकासकाची माहिती देणारे पत्र. ➤ शुल्क :- आवेदन शुल्क रू. ५०००/- प्रति मे.वॅ. मूलभूत सुविधा प्रक्रिया शुल्क रू. ३ लाख प्रति मे.वॅ. हमीशुल्क रू. ५ लाख प्रति मे.वॅ. (विहित मुदतीत प्रकल्प कार्यान्वित केलेनंतर हमीशुल्काचा परतावा) रस्ते दुरुस्ती शुल्क रू. २ लाख प्रति मे.वॅ. २. प्रकल्प कार्यान्वित करणेची संमती : ➤ विकासक/प्रकल्पधारक यांना मूलभूत सुविधा संमती मिळाल्यानंतर प्रकल्पाची संपूर्णरित्या उभारणी झालेनंतर महाऊर्जा प्रतिनिधी व विकासक/प्रकल्पधारक यांचे उपस्थितीत संयुक्त तपासणी करून प्रकल्प उभारणी झालेबाबतचा तपासणी अहवाल.	

प्रश्नावली :

१. पवनऊर्जा प्रकल्प उभारणीसाठी अपेक्षित खर्च किती?
- पवनऊर्जा प्रकल्प उभारणीसाठी साधारणपणे ५.५० ते ६ कोटी प्रति मे.वॅ. इतका खर्च येतो.
२. पवनऊर्जा प्रकल्प उभारणी कोठे करणेत येते?

- पवनऊर्जा प्रकल्प पवनऊर्जा प्रौद्योगिकी केंद्र, चेन्नई यांनी घोषित केलेल्या अथवा प्रमाणित केलेल्या पवनऊर्जा निर्मितीक्षम ठिकाणी पवनऊर्जा प्रकल्पाची उभारणी करता येते.
- ३. पवनऊर्जा प्रकल्पामधून निर्माण होणाऱ्या वीजेच्या खरेदीचा दर काय असतो?
 - पवनऊर्जा प्रकल्पामधून निर्माण होणाऱ्या वीजेच्या खरेदीचा दर महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगामार्फत ठरविला जातो. याबाबतची माहिती विद्युत नियामक आयोगाच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध असते.
- ४. १ मे.वॅ. क्षमतेसाठी किती जमीन लागते?
 - पवनऊर्जा प्रकल्पांसाठी १० हेक्टर प्रति मे.वॅ. इतकी जमीन लागते. तथापि मायक्रोसायटींगच्या सुधारित तंत्रानुसार व जमिनीची उपलब्धता पाहता फूट प्रिंट बेसिसवर १ हेक्टर प्रति मे.वॅ. इतकी जमीन घेतली जाते.

२. विभागाचे नाव — ऊर्जा निर्मिती-२

ध्येय- राज्यात अधिकाधिक हरित ऊर्जा प्रकल्पाद्वारे वीज उपलब्ध करून देण्याच्या योजना राबविणे, अपारंपरिक ऊर्जा निर्मितीस चालना देणे व सुविधा पुरविणे

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
कृषि अवशेषांवर आधारित ऊर्जा निर्मिती प्रकल्प	१. कृषि अवशेष हा नैसर्गिक ऊर्जा निर्मितीचा महत्वाचा स्रोत आहे. यामध्ये लाकूडफाटा, शेतीतील टाकाऊ अवशेष यांचा समावेश होतो. २. राज्यांत अशा ऊर्जा स्रोतापासून ७८१ मे.वॅ. इतकी वीज निर्मिती करण्यास वाव आहे. ३. अपारंपरिक ऊर्जा निर्मितीचे नवीन धोरण-२००८ दि.१४-१०-२००८ अंतर्गत ४०० मे.वॅ. क्षमतेचे असे प्रकल्प कार्यान्वित करण्याचे उद्दिष्ट. ४. सद्यःस्थितीत, राज्यामध्ये एकूण ४०२ मे.वॅ. क्षमतेचे ३६ प्रकल्प मंजूर करण्यात आले आहेत. त्यापैकी १४७ मे.वॅ. क्षमतेचे १४ प्रकल्प वेळोवेळी कार्यान्वित झाले आहेत. ५. उर्वरित प्रकल्प उभारणीच्या निरनिराळ्या टप्प्यांत आहे.	१. शेतकरी २. बेरोजगार युवक ३. ग्रामीण समाज ४. वीज ग्राहक ५. कुटीर उद्योग ६. स्थानिक पारेषण ७. वाहिनी सुदृढीकरण	१. सविस्तर प्रकल्प अहवाल (२ प्रती) २. प्रकल्पासाठी ग्रामपंचायतीचे नाहरकतपत्र ३. जागा मालकीची कागदपत्रे (७/१२ / इंडेक्स-२) ४. भूविज्ञान-खनिकर्म संचालनालयाचा ना-हरकत दाखला ५. राज्य प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचा परवाना ६. पाणी उपलब्धतेबाबतचा पाटबंधारे विभागाचा परवाना ७. वित्त पुरवठ्यासाठी वित्त संस्था/बँक यांचे संमतीपत्र ८. प्रकल्पाची व पारेषण व्यवस्थेची सक्षम प्राधिकरणाची प्रमाणित एक-रेषीय आकृती (सिंगल लाईन डायग्रॅम) ९. पारेषण जोडणीसाठी परवाना धारक कंपनीकडून संमतीपत्र. १०. प्रकल्प स्थळ, पाणी उपलब्धता व नजीकचे विद्युत उपकेंद्र दर्शविणारा नकाशा ११. कार्यप्रणाली स्तंभ लेख (अॅक्टिव्हिटी बार चार्ट) १२. वित्तीय सक्षमता (financial capability) बाबतची संबंधित वित्त संस्था / बँक यांचे पत-प्रमाणपत्र (solvency certificate) १३. ३० टक्के भागभांडवल उभारण्याची क्षमता सिद्ध करणारी सनदी लेखापाल प्रमाणित कागदपत्रे	ऊर्जा निर्मितीचे धोरण दिनांक १४-१०-२००८ अंतर्गत विहित कार्यपध्दती दिनांक १४-०७-२०१० नूसार आवश्यक पूर्तता.

महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण

२४१/५

नेहमी विचारली जाणारी प्रश्नावली-

१. कृषी अवशेषांवर आधारित वीज निर्मिती करण्याच्या पध्दती कोणत्या ?
- अ) ज्वलन (रँकाइन सायकल)
ब) गॅसीफिकेशन (ओटो सायकल)
२. कृषी अवशेषांवर आधारित वीज निर्मितीकरिता जळणासाठी वापरण्यात येणारा कच्चा माल कोणता ?
- अ) टाकाऊ तृण अवशेष - कपाशीची बोंडे, ऊसाची चिपाडे.
ब) शेती व्यवसायामधील टाकाऊ कचरा - भाताची तूस, टरफले, नारळांची छिलके, लाकडाचा भुसा.
क) बाभळीच्या काट्या/लाकूडफाटा.
३. महाराष्ट्रामध्ये कृषी अवशेषांवर आधारित वीज निर्मिती करणारे किती प्रकल्प कार्यान्वित आहेत ?
- एकूण १४७ मे.वॅ. क्षमतेचे १४ प्रकल्प कार्यान्वित आहेत.
४. कृषी अवशेषांवर आधारित वीज निर्मिती प्रकल्पांना मान्यतेची पध्दत काय ?
- त्रिस्तरीय मंजूर पध्दती
अ) पारेषण जोड संमतीसाठी शिफारस
ब) मुलभूत सुविधा संमती
क) प्रकल्प कार्यान्विततेची मंजूरी
५. कृषी अवशेषांवर आधारित वीज निर्मिती प्रकल्पातून निर्माण होणाऱ्या वीजेचा विक्री दर किती आहे ?
- सन २०१२-१३ साठी वीजेचा विक्री दर रु.५.४१/युनिट इतका आहे.
६. कृषी अवशेषांवर आधारित वीज निर्मिती प्रकल्पाची प्लान्ट लोड फॅक्टर किती असते ?
- ८० टक्के त त्यापेक्षा अधिक राहू शकते.
७. अशा प्रकल्पांसाठी केंद्र/राज्य शासनाकडून किती अनुदान मिळू शकते ?
- (अ) केंद्र शासनाचे अनुदान : रु. २० लक्ष X (क्षमता मे.वॅ. मध्ये) $^{10.646}$
* अनुदानासाठी अद्यावत माहिती नवीन आणि नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय, भारत सरकार यांचे संकेत स्थळ www.mnre.gov.in या ठिकाणी पाहावी.

(ब) राज्य शासनाचे अनुदान :

१. निष्कासन व्यवस्थेचा खर्च (३३ के.व्ही. आणि त्यावरील) - एकूण खर्चाच्या ५० टक्के परंतु कमाल रु. २ कोटी/प्रकल्प एवढे अनुदान हरित ऊर्जा निधीच्या उपलब्धतेनुसार उपलब्ध.
२. विद्युत शुल्क माफी - प्रकल्पांतर्गत निर्माण होणारी वीज निजी अथवा तिसऱ्या घटकासाठी वापरल्यास प्रकल्प कार्यान्विततेच्या दिनांकापासून पहिल्या १० वर्षांकरिता विद्युत शुल्कात माफी.
* तपशिलवार माहितीसाठी www.mahaurja.com या संकेत स्थळास उपलब्ध.

विभागाचे नाव:- ऊर्जा निर्मिती २

ध्येय:- नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय, नवी दिल्ली व महाराष्ट्र शासनाच्या विविध योजना/ प्रकल्प/ कार्यक्रम राबविण्याकरिता प्रवर्तकास / लाभार्थ्यास योग्य ते मार्गदर्शन, सहाय्य व सुविधा उपलब्ध करून देणे.

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
ऊसाची चिपाडे/कृषी अवशेषांवर आधारित सह-वीज निर्मिती प्रकल्पांसाठी केंद्र शासनाचे अनुदान:	१) सहकारी क्षेत्रातील/सार्वजनिक क्षेत्रातील साखर कारखान्यांना बाष्पकातील वाफेच्या दाबानुसार उपलब्ध वित्तीय सहाय्य - (अतिरिक्त पारेषित वीजेसाठी) वाफेचा दाब अनुदान ४० बार आणि त्यापेक्षा जास्त रु. ४० लक्ष/मे.वॅ. ६० बार आणि त्यापेक्षा जास्त रु. ५० लक्ष/मे.वॅ. ८० बार आणि त्यापेक्षा जास्त रु. ६० लक्ष/मे.वॅ. (जास्तीत जास्त रु. ८ कोटी प्रति प्रकल्प) २) सहकार क्षेत्रातील/सार्वजनिक क्षेत्रातील साखर कारखान्यांमध्ये स्वतंत्र ऊर्जा निर्माते (IPP)/शासन पुरस्कृत संस्थांकडून/शासनाचा सहभाग असलेल्या कंपनीकडून /विशेष कार्य वहन (ऊर्जाकूर ट्रस्ट) (SPV) कडून बांधा वापरा व हस्तांतरित करा या तत्वावर उभारण्यात येणाऱ्या प्रकल्पांसाठी वाफेच्या दाबानुसार उपलब्ध वित्तीय सहाय्य (कमीत कमी ५ मे.वॅ. अतिरिक्त वीज पारेषित झाल्यास):- वाफेचा दाब अनुदान ६० बार आणि त्यापेक्षा जास्त रु. ४० लक्ष/मे.वॅ. ८० बार आणि त्यापेक्षा जास्त रु. ५० लक्ष/मे.वॅ. (जास्तीत जास्त रु. ८ कोटी प्रति प्रकल्प)	१. कारखाना २. शेतकरी ३. वितरण कंपनी	१) सविस्तर प्रकल्प अहवाल (२ प्रति) २) जागा मालकीची कागदपत्रे ३) बँक कर्ज/आर्थिक बाबी संबंधीची कागदपत्रे * अधिक माहितीसाठी नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय, भारत सरकार यांचे www.mnre.gov.in या संकेत स्थळास भेट द्यावी.	● सहकार क्षेत्रासाठी व त्यामधील बांधा, वापरा व हस्तांतरित करा या तत्वावरील प्रकल्पांच्या उभारणीसाठी बँकेचे कर्ज मंजूरी पत्र व बाष्पक, टर्बाईन या सारख्या उपकरणांच्या खरेदी कार्यादेश (Purchase Order) दिल्यानंतर विकासकास ५० टक्के भांडवली अनुदान देय. उर्वरित ५० टक्के अनुदान प्रकल्प कार्यान्विततेनंतर व त्याचा राष्ट्रीय उत्पादकता परिषद यांचेकडून पाहणी अहवाल केंद्र शासनाकडे सादर केल्यानंतर देय. ● खाजगी क्षेत्रासाठी प्रकल्प कार्यान्विततेनंतर व राष्ट्रीय उत्पादकता परिषद यांचेकडून पाहणी अहवाल केंद्र शासनाकडे सादर केल्यानंतर १०० टक्के अनुदानाची रक्कम देय.

महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली								
	बँक प्रेशर/सिझनल/इन्सिडेंटल या प्रकारच्या सह-वीज निर्मिती प्रकल्पासाठी वरील अनुदान निम्मे असेल. ३) अस्तित्वात असलेल्या बाष्पकात बदल अंतर्भूत करणाऱ्या सह-वीज निर्मिती प्रकल्पांसाठी वाफेच्या दाबानुसार उपलब्ध वित्तीय सहाय्य (कमीत कमी ३ मे.वॅ. अतिरिक्त वीज पारेषित झाल्यास) :- <table border="0"> <tr> <td><u>वाफेचा दाब</u></td> <td><u>अनुदान</u></td> </tr> <tr> <td>४० बार आणि त्यापेक्षा जास्त</td> <td>रु. २० लक्ष/मे.वॅ.</td> </tr> <tr> <td>६० बार आणि त्यापेक्षा जास्त</td> <td>रु. २५ लक्ष/मे.वॅ.</td> </tr> <tr> <td>८० बार आणि त्यापेक्षा जास्त</td> <td>रु. ३० लक्ष/मे.वॅ.</td> </tr> </table> (अतिरिक्त पारेषित वीजेसाठी) पूर्वी केंद्र शासनाचे अनुदान घेतलेल्या सह-वीज निर्मिती प्रकल्पांना वरील अनुदान देय नाही. ४) खाजगी क्षेत्रासाठी : रु. १५ लक्ष X (क्षमता मे.वॅ. मध्ये) \wedge ०.६४६	<u>वाफेचा दाब</u>	<u>अनुदान</u>	४० बार आणि त्यापेक्षा जास्त	रु. २० लक्ष/मे.वॅ.	६० बार आणि त्यापेक्षा जास्त	रु. २५ लक्ष/मे.वॅ.	८० बार आणि त्यापेक्षा जास्त	रु. ३० लक्ष/मे.वॅ.			
<u>वाफेचा दाब</u>	<u>अनुदान</u>											
४० बार आणि त्यापेक्षा जास्त	रु. २० लक्ष/मे.वॅ.											
६० बार आणि त्यापेक्षा जास्त	रु. २५ लक्ष/मे.वॅ.											
८० बार आणि त्यापेक्षा जास्त	रु. ३० लक्ष/मे.वॅ.											
ऊसाची चिपाडे/कृषी अवशेषांवर आधारित सह-वीज निर्मिती प्रकल्पांसाठी राज्य शासनाचे अनुदान:	अ) निष्कासन व्यवस्थेचा खर्च:- याअंतर्गत होणाऱ्या एकुण खर्चाच्या ५० टक्के (कमाल मर्यादा रु.२ कोटी/प्रकल्प) अनुदान हरित ऊर्जा निधीच्या उपलब्धतेनुसार देय.	१. कारखाना २. शेतकरी ३. वितरण कंपनी	राज्य शासनाच्या धोरणान्वये प्रकल्पांतर्गत सोयी सवलती मिळण्यासाठी महाऊर्जाकडील मूलभूत सुविधा संमती करिता द्यावयाची कागदपत्रे - १. संचालक मंडळाचा ठराव २. सविस्तर प्रकल्प अहवाल ३. ग्रामपंचायतीची मान्यता	अ) ● निष्कासन व्यवस्थेसाठी महावितरणकडील तांत्रिक परिमाणानुसार होणारा अंदाजित खर्च. ● महावितरण कंपनीने प्रमाणित केलेला निष्कासन व्यवस्थेवरील								

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
	ब) भांडवली अनुदान:- प्रकल्पाच्या विद्युत केंद्रासाठी प्रति प्रकल्प रु. १ कोटी. क) ऊस खरेदी करातून सूट :- गाळपासाठी येणाऱ्या ऊसावर पुढील १० वर्षांसाठी ३ टक्के करातून १०० टक्के सूट.		४. जागा मालकीसंबंधीची कागदपत्रे - ७/१२ ५. साखर आयुक्ताकडील नाहरकत दाखला ६. राज्य प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचा परवाना ७. प्रकल्पासाठी पाणी उपलब्धतेबाबतचा पाटबंधारे विभागाचा परवाना ८. प्रकल्पासाठी वित्त पुरवठा करणेसाठीचे वित्त संस्था/बँक यांचे संमतीपत्र ९. भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय यांचेकडील ना-हरकत दाखला १०. पारेषण जोडणी संमती बाबत महावितरण यांचा संमतीदर्शक दाखला ११. प्रकल्पाची व पारेषण व्यवस्थेची सक्षम प्राधिकरणाची प्रमाणित एक-रेषीय आकृती (सिंगल लाईन डायग्रॅम) १२. प्रकल्प स्थळ, पाणी उपलब्धता व नजीकचे विद्युत उपकेंद्र दर्शविणारा नकाशा १३. ३० टक्के भाग-भांडवल उभारण्याची क्षमता सिध्द करणारी सनदी लेखापाल प्रमाणित कागदपत्र (खाजगी	एकत्रितरित्या प्रत्यक्ष झालेला एकूण खर्च. ● निष्कासनव्यवस्था महावितरणकडे हस्तांतरित केल्याचा करारनामा. ब) ● प्रकल्पाच्या विद्युत केंद्राचे काम महापारेषण/महावितरण यांचे तांत्रिक परिमाणानुसार व अंदाजपत्रान्वये झाल्याचे प्रमाणपत्र. ● प्रकल्पाच्या विद्युत केंद्रासाठी महापारेषण /महावितरण यांनी प्रमाणित केलेला प्रत्यक्ष खर्च. ● प्रकल्पातील वीज निर्मिती किमान ८०% प्लान्ट लोड फॅक्टरने एक वर्ष सुरळीत चालल्याचे महावितरण यांचेकडील प्रमाणित माहिती. क) ● शासन विहित कार्यपध्दतीनुसार महाऊर्जाकडील मूलभूत सुविधा संमती पत्र ● महावितरण कंपनीशी वीजखरेदी करार व त्याप्रमाणे प्रत्यक्षात वीज

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
	ड) विद्युत शुल्क :- प्रकल्पातील वीज निजी अथवा तिसऱ्या घटकाने वापरल्यास प्रकल्प कार्यान्विततेच्या दिनांकापासून पहिल्या १० वर्षाकरिता माफ.		कारखान्यासाठी) १४. कार्यप्रणाली स्तंभआलेख * अधिक माहितीसाठी www.mahaurja.com या संकेत स्थळास भेट द्यावी.	कंपनीस अतिरिक्त पारेषित वीज ६ मे.वॅ. (१.८५ कोटी युनिट) पेक्षा जास्त झाल्याची महावितरणकडील पत्र ● सह-वीज निर्मिती प्रकल्पाचा प्लॅन्ट लोड फॅक्टर राज्य विद्युत नियामक आयोग वीजदर आदेश दि. १४-०७- २०१० मध्ये निर्देशित केल्याप्रमाणे असल्याची माहिती ● प्रकल्पाची टॉपिंग सायकल कार्यक्षमता (Topping cycle efficiency) ४५ टक्के व त्यापेक्षा अधिक असल्याचे सिध्द करणारी माहिती ● ज्या वर्षासाठी ऊस खरेदी करातील सूट हवी आहे त्या वर्षातील हंगामात झालेल्या ऊस गाळपासंबंधीची आयुक्त, साखर महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडून प्रमाणित केलेली माहिती ● अतिरिक्त वीज १०० राज्यात (महावितरण कंपनीस) पुरविली गेल्याचे राज्य पुरवठा यांचेकडील प्रमाणित माहिती ड) -----

विभागाचे नाव:- ऊर्जा निर्मिती-२

ध्येय:- नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय, नवी दिल्ली व महाराष्ट्र शासनाच्या विविध योजना/ प्रकल्प/ कार्यक्रम राबविण्याकरिता प्रवर्तकास / लाभार्थ्यास योग्य ते मार्गदर्शन, सहाय्य व सुविधा उपलब्ध करून देणे.

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
लघु जल विद्युत निर्मिती प्रकल्पांसाठी केंद्र शासनाचे अनुदान:	राज्य शासन / सार्वजनिक उपक्रमांतर्गत प्रकल्पांकरिता :- १०० कि.वॅ. ते १००० कि.वॅ. पर्यंत रु.२०,०००/- प्रति कि.वॅ. १ मे.वॅ.च्या पुढे ते पहिल्या मे.वॅ. करिता रु.२.५ कोटी + पुढील प्रत्येक मे.वॅ. करिता रु.४० लाख खाजगी/सहकारी/संयुक्त उपक्रमांतर्गत प्रकल्पांकरिता :- १०० कि.वॅ. ते १००० कि.वॅ. पर्यंत रु.१२,०००/- प्रति कि.वॅ. १ मे.वॅ. च्या पुढे ते पहिल्या मे.वॅ. करिता रु. १.२ कोटी + पुढील प्रत्येक मे.वॅ. करिता रु.२० लाख	१. विकासक २. वीज वितरण कंपनी	केंद्र शासनाच्या धोरणाप्रमाणे आवश्यक कागदपत्रे १) प्रकल्प अहवाल २) जागा मालकीची कागदपत्रे ३) बँक कर्ज/आर्थिक बाबी संबंधीची कागदपत्रे ४) राज्य प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचा दाखला ५) प्रकल्प विकसन करार ६) वीज खरेदी करार ७) कार्यप्रणाली स्तंभालेख ८) राज्य शासनाकडील शिफारस पत्र * अधिक माहितीसाठी नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय, भारत सरकार यांचे www.mnre.gov.in या संकेत स्थळस भेट द्यावी.	लघु जल विद्युत प्रकल्पांच्या उभारणीसाठी प्रथम ५० टक्के भांडवली अनुदान बँक कर्ज मंजूरीचे पत्र, विद्युत व यांत्रिक उपकरणांचे खरेदी कार्यादेश (Purchase Order) दिल्यानंतर तसेच अनुदानाच्या रक्कमे इतक्या रक्कमेची बँक गॅरंटी केंद्र शासनास सादर केल्यानंतर विकासकास देय. उर्वरित ५० टक्के अनुदान प्रकल्प कार्यान्वित झाल्यानंतर याचा एएचईसी (Alternate Hydro Energy Centre), आयआयटी, कोरकोर यांचेकडून पाहणी अहवाल केंद्र शासनाकडे पाठविल्यानंतर विकासकास देय.
लघु जल विद्युत निर्मिती प्रकल्पांसाठी राज्य शासनाचे अनुदान:	उद्दीष्ट :- १०० मे.वॅ. (५ मे.वॅ. क्षमतेच्या सर्व प्रकारच्या प्रकल्पांना लागू)	१. विकासक २. वितरण कंपनी	राज्य शासनाच्या सोयी सवलती प्राप्त होण्यासाठी महाऊर्जाकडील मूलभूत सुविधा संमती मिळणेसाठी आवश्यक	अ)

महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण

५१५५५

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
	अ) निष्कासन व्यवस्थेचा खर्च :- यामध्ये होणाऱ्या एकूण खर्चाच्या ५० टक्के (कमाल मर्यादा रु. १.१० कोटी / प्रकल्प) अनुदान प्रकल्प कार्यान्विततेनंतर हरित ऊर्जा निधी मधून देय. (११ के. व्ही. आणि त्यापेक्षा जास्त) ब) भांडवली अनुदान:- ५ मे.वॅ. क्षमतेपर्यंतच्या सर्व प्रकारच्या प्रकल्पांना रु.५०,०००/- प्रति कि.वॅ. इतके अनुदान देय. यासाठी कमाल मर्यादा प्रति प्रकल्प रु.१.५ कोटी एवढी आहे. क) विद्युत शुल्क माफी:- निर्माण होणारी वीज निजी अथवा तिसऱ्या घटकाकरिता वापरल्यास प्रकल्प कार्यान्विततेच्या दिनांकापासून पहिल्या १० वर्षांकरिता विद्युत शुल्कात माफी.		कागदपत्रे - १. संविस्तर प्रकल्प अहवाल २. प्रकल्प अहवालास कोयना संकल्पचित्र मंडळ, पुणे यांची मान्यता ३. जलसंपदा विभागासोबत करण्यात आलेला प्रकल्प विकसन करार ४. महावितरण कंपनीसोबत झालेला वीज खरेदी कराराची प्रत * अधिक माहितीसाठी www.mahaurja.com या संकेत स्थळास भेट द्यावी.	● महावितरण कंपनीने प्रमाणित केलेला निष्कासन व्यवस्थेवरील एकत्रितरित्या प्रत्यक्ष झालेला एकूण खर्च. ● निष्कासन व्यवस्थेसाठीचा महावितरणकडील निष्कासन व्यवस्थेचा अंदाजित खर्च. ● निष्कासन व्यवस्था महावितरणकडे हस्तांतरित केल्याचा करारनामा. ब) ● प्रकल्पातील नियोजित वीज निर्मितीच्या किमान ८०% प्लान्ट लोड फॅक्टरने प्रकल्प किमान एक वर्ष सुर्वीत चालल्याची महावितरण यांचेकडील प्रमाणित माहिती क) -----

नेहमी विचारली जाणारी प्रश्ने -

१. सौर ऊर्जेपासून वीज निर्मिती कशा प्रकारे करता येते?
उत्तर- सौर ऊर्जेपासून वीज निर्मिती खालील तंत्रज्ञानाधारे करता येते -
अ) सौर फोटोव्होल्टाईक ब) सौर औष्णिक.
२. राज्यात किती प्रमाणात सौर प्रारण उपलब्ध आहे?

उत्तर- राज्यात सरासरी ५-६ कि.वॅ. तास/चौ.मि./दिन इतक्या प्रमाणात सौर प्रारण उपलब्धता आहे.

३. १ मे.वॅ. सौर ऊर्जा निर्मिती प्रकल्प अस्थापित करणेसाठी किती जागेची आवश्यकता आहे?

उत्तर- सौर ऊर्जा प्रकल्पासाठी जागेची आवश्यकता ही त्याच्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या तंत्रज्ञानावर अवलंबून असते. १ मे.वॅ. सौर फोटोव्होल्टाईक तंत्रज्ञानावर आधारित प्रकल्पासाठी अंदाजे ५ ते ६ एकर जागेची आवश्यकता आहे व १ मे.वॅ. सौर औष्णिक पध्दतीमध्ये पॅराबोलिक ट्रफ उभे करण्यासाठी ७-८ एकर जागेची आवश्यकता भासते.

४. सौर ऊर्जा प्रकल्पांसाठी नियामक आयोगाने जाहीर केलेला वीज विक्री दर किती आहे?

उत्तर- महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाने २०१२-१३ साठी निश्चित केलेला वीज विक्री दर पुढील प्रमाणे —

सौर फोटोव्होल्टाईक — रु.११.१६ / युनिट

सौर औष्णिक - रु. १३.४४ / युनिट

५. सौर ऊर्जा प्रकल्पांसाठी वीज खरेदी कराराचा कालावधी किती आहे?

उत्तर- २५ वर्ष.

६. १ मे.वॅ. सौर ऊर्जा प्रकल्प अस्थापित करण्याचा अंदाजित खर्च किती आहे?

उत्तर- राज्य विद्युत नियामक आयोगाने वित्त वर्ष २०१२-१३ साठी वीज दर जाहीर करताना प्रकल्पासाठी गृहित धरलेला अंदाजीत खर्च पुढील प्रमाणे -

सौर फोटोव्होल्टाईक प्रकल्पासाठी — रु. १०.०० कोटी/मे.वॅ.

सौर औष्णिक प्रकल्पासाठी - रु. १३ कोटी/मे.वॅ.

७. १ मे.वॅ. सौर ऊर्जा प्रकल्पापासून प्रति वर्षी किती वीज निर्मिती घेऊ शकते?

उत्तर- सौर फोटोव्होल्टाईक प्रकल्प — १.६६ दशलक्ष युनिट/मे.वॅ./वर्ष. (अंदाजे)

सौर औष्णिक प्रकल्प — २.४७ दशलक्ष युनिट/मे.वॅ./वर्ष. (अंदाजे)

८. सौर- नुतनशील ऊर्जा प्रमाणपत्र (REC) चा निश्चित केलेला दर काय आहे?

उत्तर- केंद्रीय विद्युत नियामक आयोगाने निश्चित केलेले दर पुढील प्रमाणे-

फ्लोर प्राईस(Floor Price)- रु. ९,३००/REC

फोरबेअरन्स प्राईस (Forbearance Price) - रु. १३,४००/REC

वरील दर सन २०१७ पर्यंत लागू राहतील. यासंबंधी अधिक माहितीसाठी www.cerc.com या संकेत स्थळस भेट द्यावी.

३. विभागाचे नांव- मूलभूत सुविधा
वारामापन

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
वारामापन कार्यक्रम	१. राज्यातील पवनऊर्जा निर्मितीक्षम स्थळांचा शोध घेण्यासाठी वारामापन केंद्रे विविध स्थळावर उभारणी करून वाऱ्यांच्या वेग, दिशा व वाऱ्यातील सरासरी ऊर्जा घनता याचा अभ्यास करण्यात येतो. अभ्यासाअंती पवनऊर्जा निर्मितीक्षम ठिकाणे जाहीर करण्याचे केंद्र शासनाचे धोरण आहे. २. वित्त वर्ष १९८६ पासून देशामध्ये पवनऊर्जा प्राद्योगिक केंद्र, चेन्नई, (तत्कालिन भारतीय उष्ण कटिबंधीय हवामान खाते) व राज्य विद्युत मंडळामार्फत वारामापन केंद्र उभारणी करण्याचे धोरण निश्चित केले. ३. नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय, नवी दिल्ली (तत्कालिन, अपारंपारिक ऊर्जा मंत्रालय नवी दिल्ली), यांचे मंजूरी व निर्णयानुसार सन १९९३ पासून सदरचा कार्यक्रम महाऊर्जा राबवित आहे. ४. नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्रालय, नवी दिल्ली / पवनऊर्जा प्राद्योगिकी केंद्र, चेन्नई यांचे केंद्रिय निधीतून महाराष्ट्रास मंजूर होणाऱ्या वारामापन केंद्रांची उभारणी कार्यक्रमाची अंमलबजावणी महाऊर्जामार्फत करण्यात येते. यामध्ये ८० टक्के केंद्रशासन व २० टक्के राज्यशासनाचा हिस्सा अशा खर्चाची तरतूद आहे. ५. शासन निर्णय क्र.अपाऊ २००७/प्र.क्र.५९०/ ऊर्जा-७ मंत्रालय मुंबई दि.११/९/२००७ नुसार पवनऊर्जा निर्मिती ठिकाणचा शोध घेऊन वारापरिमाण केंद्र स्थापन करण्यास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे.	राज्यातील जनता व पवनऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी इच्छुक असणारी व्यक्ती.	१) संबंधित जमीन मालकाचे वारामापन केंद्र उभारणीसाठी स्टॅम्प पेपरवर संमती पत्र घेणे. स्थळाची आवश्यक माहिती विहित नमुन्यात संग्रहित करणे.	१) वित्तवर्षामध्ये होणाऱ्या आर्थिक तरतुदीनुसार वारामापन कार्यक्रम राबविणे. २) वारामापन कार्यक्रम राबविण्यासाठी मा. महासंचालक यांची तांत्रिक मंजूरी घेणे. ३) उपलब्ध असलेल्या टोपोशिट्स, जास्त वारा असणारे विभाग व अद्याप अभ्यास न केलेला परिसर याचा अभ्यास करणे. ४) प्राथमिक सर्व्हेक्षणासाठी वाऱ्याचे अतिझोत असेलेली ठिकाणे निवडणे. ५) प्रत्यक्ष स्थळावर जाऊन वारामापन केंद्र उभारणी योग्य ठिकाणाची निवड करणे. ६) वारामापन केंद्र उभारणीसाठी निवडलेल्या स्थळांना मा. महासंचालक यांची मंजूरी घेणे. ७) वारामापन केंद्र उभारणी कार्यक्रम राबविण्यासाठी मास्ट, वाऱ्याचा वेग व दिशा मापक यंत्र, डाटा लॉगर इ.साठी जाहीर निविदा मागविणे. ८) वारामापन केंद्र उभारणी कार्यक्रम राबविण्यासाठी मास्ट, वाऱ्याचा वेग व दिशा मापक यंत्र, डाटा लॉगर इ. पुरवठा, केंद्र उभारणी व आस्थापना करण्यासाठी कार्यादेश

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
				देणे. ९) निवड केलेल्या ठिकाणी वारामापन केंद्र उभारणीसाठी सिव्हील फाऊंडेशन करणे. १०) मास्टची साईटवर वाहतूक करून पोहचवणे, साईटवर जोडणी करणे, वाऱ्याचा वेग व दिशा मापक यंत्र, डाटा लॉगर इ.ची जोडणी करणे. ११) वारामापन केंद्राची उभारणी केल्यानंतर डाटा लॉगरमधील चिपमध्ये सर्व माहिती योग्य प्रकारे संग्रहिती होत असल्याची खात्री करून केंद्र कार्यान्वित करणे.

४. विभागाचे नाव – ग्रामीण ऊर्जा

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
राज्यातील आदिवासी व दुर्गम ग्रामीण क्षेत्रात पारंपरिक पद्धतीने वीज पुरवठा करणे शक्य नसलेल्या गावे/ वस्त्या/ पाडे/ तांडे यामध्ये अपारंपरिक ऊर्जेद्वारे ग्रामीण विद्युतीकरण कार्यक्रम राबविण्याची योजना.	राज्यातील आदिवासी व दुर्गम ग्रामीण क्षेत्रात ज्या ठिकाणी वीज पाहोचली नाही व पुढील ५ ते ७ वर्षात पारंपरिक पद्धतीने वीज पुरवठा करणे शक्य नाही किंवा किफायतशीर ठरणार नाही अशी गावे/वस्त्या/पाडे/तांड्यामध्ये सौर घरगुती दिवे व सौर पथदिवे आस्थापित करून विद्युतीकरण करणे.	राज्यातील आदिवासी व दुर्गम ग्रामीण क्षेत्रातील लाभार्थी	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.
आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील आश्रमशाळा, वसतीगृहे, ग्रामीण रुग्णालये, इ. ठिकाणी पवन सौर संकरित संयंत्रे आस्थापित करण्याचा कार्यक्रम राबविणेबाबत.	राज्यातील आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील आदिवासी विकास विभाग/आयुक्त, आदिवासी विकास यांच्या सनियंत्रणाखालील शासकीय आश्रमशाळा, वसतीगृहे व ग्रामीण रुग्णालयांमध्ये ज्या ज्या ठिकाणी शक्य / साध्यता आहे त्या त्या ठिकाणी पवन सौर संकरित संयंत्रे आस्थापित करून विद्युती निर्मिती करणे.	राज्यातील शासकीय आश्रमशाळा, वसतीगृहे व ग्रामीण रुग्णालये.	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.
आदिवासी उपयोजना व आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील (ओटीएसपी) शासकीय आश्रमशाळांमध्ये विविध प्रकारची सौर प्रकाशीय व सौर औष्णिक साधने आस्थापित करण्याच्या योजनेस मंजूरी देण्याबाबत.	राज्य शासनाच्या आदिवासी विकास विभाग/ आयुक्त आदिवासी विकास यांच्या अधिनस्त असलेल्या आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात व आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील क्षेत्रात (ओटीएसपी) शासकीय आश्रमशाळांमध्ये सौर विद्युत संच, सौर घरगुती दिवे, तसेच सौर पथदिवे, सौर उष्णजल संयंत्रे आस्थापित करणे.	राज्य शासनाच्या आदिवासी विकास विभाग/ आयुक्त आदिवासी विकास यांच्या अधिनस्त असलेल्या आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात व आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील क्षेत्रातील (ओटीएसपी) शासकीय आश्रमशाळा	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.
राज्यातील ग्रामपंचायतीतर्गत असलेल्या घरगुती अभ्यासिकांमध्ये सौर घरगुती दिप योजना राबविण्याबाबत.	राज्यातील ग्रामपंचायतीतर्गत असलेल्या सामुदायिक अभ्यासिका, समाजमंदिर, ग्रामपंचायतीची कार्यालये, ग्राममंदिर, शाळा येथे विद्यार्थ्यांसाठी घरगुती दिप आस्थापित करणे.	राज्यातील सर्व ग्रामपंचायती	सोबत दि.२०/१/२०१० रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.	सोबत दि.२०/१/२०१० रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.

५. विभागाचे नाव: ऊर्जा संवर्धन विभाग

ध्येय: ऊर्जा संवर्धन विषयाशी निगडीत योजना राबविणे व ऊर्जा संवर्धन कायदा, २००१ ची राज्यस्तरावर अंमलबजावणी करणे

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
ऊर्जा बचत कार्यक्रम	ऊर्जा परिक्षण केल्यास कमाल रु. ४००००/- पर्यंत आर्थिक सहाय्य उपलब्ध	औद्योगिक, वाणिज्यीक, शासकीय इमारती, शासन अंगीकृत संस्था, शासकीय इमारती, घरगुती संकुल इ.	महाऊर्जाचा विहित नमुन्यातील अर्ज, वार्षिक ऊर्जा देयकाच्या प्रती, ऊर्जा परीक्षण अहवाल इ.	राज्य शासनाचा शासन निर्णय क्र: अपाऊ-२०१० /प्र.क्र.४७०/ऊर्जा-७ दि. १३.०१.११
निष्कासित उष्णतेचे पुनःजीवन योजना (वेस्ट हिट रिकव्हरी)	निष्कासित उष्णतेचे पुनःजीवन वर सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करणेकामी रु. ५०,०००/-ते रु. १,००,०००/- पर्यंत आर्थिक सहाय्य उपलब्ध.	औद्योगिक घटक	महाऊर्जाचा विहित नमुन्यातील अर्ज, वार्षिक ऊर्जा देयकाच्या प्रती, सविस्तर प्रकल्प अहवाल अहवाल इ.	राज्य शासनाचा शासन निर्णय क्र: अपाऊ२००७/प्रक्र ५९०/ऊर्जा -७ दि. ११.०९.२००७
ऊर्जा कार्यक्षम पथदिप योजना	गावांमध्ये पथदिव्यातील साधा बल्ब बदलून ऊर्जा कार्यक्षम पथदिव्यांची आस्थापना करणेसाठी अर्थसहाय्य देणे	सदर योजनेतर्गत ५००० आणि त्यावरील लोकसंख्येची गावे, शासनाच्या विविध कार्यक्रमात उदा. संत गाडगेबाबा ग्राम स्वच्छता अभियान, अक्षय प्रकाश योजना इ. मध्ये उत्स्फूर्तपणे सहभाग घेतलेल्या गावांमध्ये याची प्राधान्याने अंमलबजावणी केली जात आहे.	सदर योजना जिल्हा परिषदांमार्फत राबविण्यात येते.	राज्य शासनाचा शासन निर्णय क्र: अपाऊ२००७/प्रक्र ५९०/ऊर्जा -७ दि. ११.०९.२००७
प्राथमिक ऊर्जा परीक्षण योजना	लघु व मध्यम उद्योगांत ऊर्जा कार्यक्षमतेला महत्व मिळण्यासाठी प्राथमिक ऊर्जा परीक्षण करून घेण्यासाठी तांत्रिक तसेच आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करून देण्यात येते.	लघु व मध्यम उद्योग	महाऊर्जाचा विहित नमुन्यातील अर्ज, लघु व मध्यम उद्योग वार्षिक ऊर्जा देयकाच्या प्रती, प्राथमिक ऊर्जा परीक्षण अहवाल इ.	राज्य शासनाचा शासन निर्णय क्र: अपाऊ-२०१०/ प्र.क्र.४७०/ऊर्जा-७ दि. १३.०१.११
राज्यस्तरीय ऊर्जा संवर्धन व ऊर्जा व्यवस्थापन पारितोषिक योजना	राज्यात ऊर्जा संवर्धन आणि ऊर्जा व्यवस्थापन यामध्ये उल्लेखनीय काम केलेल्या घटकांना प्रोत्साहन देण्यासाठी पारितोषिक देणे	उद्योग, वाणिज्यीक संकुले, महानगरपालिका, सहकारी उद्योग संस्था, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळे, शासकीय इमारती व	महाऊर्जाचा विहित नमुन्यातील अर्ज, ऊर्जा संवर्धन क्षेत्रात उल्लेखनीय काम केल्याबाबत माहिती इ.	राज्य शासनाचा शासन निर्णय क्र: अपाऊ२००७/प्रक्र ५९०/ऊर्जा -७ दि.

महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभियान

२५३१८

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
		ऊर्जा सेवा पुरविणाऱ्या संस्थां, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण इ		११.०९.२००७
पाणी पुरवठा योजना व पथदिव्यांमध्ये ऊर्जाबचतीसाठी संयंत्रे आस्थापित करण्यासाठी अर्थसहाय्याची योजना	नगरपालिका, महानगरपालिका, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांच्या क्षेत्रातील पाणी पुरवठा योजना व पथदिव्यांमध्ये ऊर्जाबचतीसाठी संयंत्रे आस्थापित करण्यासाठी कमाल रु. २५.०० लक्ष पर्यंत अर्थसहाय्य देणे	नगरपालिका, महानगरपालिका, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण	महाऊर्जाचा विहित नमुन्यातील अर्ज, वार्षिक ऊर्जा देयकाच्या प्रती, पाणी पुरवठा योजना व पथदिव्यांची माहिती, ऊर्जा परीक्षण अहवाल, सर्वसाधारण सभेची मंजूरी, विभागीय आयुक्तांची शिफारस इ.	राज्य शासनाचा शासन निर्णय क्र: अपाऊ-२०१०/प्र.क्र.४७०/ऊर्जा-७ दि. १३.०१.११
इमारतींमध्ये ऊर्जा संवर्धनास चालना देण्यासाठी ऊर्जा संवर्धन तंत्रज्ञान पथदर्शी प्रकल्प राबविण्यासाठी अर्थसहाय्याची योजना	शासकीय/निमशासकीय/स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या इमारतींमध्ये पथदर्शी प्रकल्प राबविण्यासाठी एका वित्तीय वर्षात रु.२५ लाखापर्यंत अर्थसहाय्य देण्यात येईल.	शासकीय/निमशासकीय/स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या इमारती	महाऊर्जाचा विहित नमुन्यातील अर्ज, वार्षिक ऊर्जा देयकाच्या प्रती, ऊर्जा परीक्षण अहवाल, सविस्तर प्रकल्प अहवाल इ.	राज्य शासनाचा शासन निर्णय क्र: अपाऊ-२०१०/प्र.क्र.४७०/ऊर्जा-७ दि. १३.०१.११
क्षमता बांधणीसह जनजागृती करण्याची योजना	ऊर्जा संवर्धन विषयी क्षमता बांधणीसह जनजागृती करण्याच्या योजनेतर्गत कार्यशाळा व प्रशिक्षण कार्यक्रम राबविण्याकरिता विविध क्षेत्रातील घटक यांच्यासाठी कार्यशाळा/प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करणे इ. साठी रु.४५०० प्रती कार्यक्रम ते कमाल रु.५०,०००/- प्रती कार्यक्रम प्रमाणे अर्थसहाय्य उपलब्ध करून देता येईल.	औद्योगिक घटक, वाणिज्यिक इमारती यांच्याशी संबंधित अभियंते, शासकीय/निमशासकीय क्षेत्रातील अभियंते, वास्तुविशारद, वास्तुशास्त्र व अभियांत्रिकी विद्यार्थी तसेच महाविद्यालयीन विद्यार्थी इ.	महाऊर्जाचा विहित नमुन्यातील अर्ज इ माहिती	राज्य शासनाचा शासन निर्णय क्र: अपाऊ-२०१०/प्र.क्र.४७०/ऊर्जा-७ दि. १३.०१.११

४. विभागाचे नाव - ग्रामीण ऊर्जा

योजनेचे नाव	योजनेची थोडक्यात माहिती	लाभ होणारे घटक	आवश्यक कागदपत्रे	नियमावली
राज्यातील आदिवासी व दुर्गम ग्रामीण क्षेत्रात पारंपरिक पद्धतीने वीज पुरवठा करणे शक्य नसलेल्या गावे/ वस्त्या/ पाडे/ तांडे यामध्ये अपारंपरिक ऊर्जेद्वारे ग्रामीण विद्युतीकरण कार्यक्रम राबविण्याची योजना.	राज्यातील आदिवासी व दुर्गम ग्रामीण क्षेत्रात ज्या ठिकाणी वीज पाहोचली नाही व पुढील ५ ते ७ वर्षात पारंपरिक पद्धतीने वीज पुरवठा करणे शक्य नाही किंवा किफायतशीर ठरणार नाही अशी गावे/वस्त्या/पाडे/तांड्यामध्ये सौर घरगुती दिवे व सौर पथदिवे आस्थापित करून विद्युतीकरण करणे.	राज्यातील आदिवासी व दुर्गम ग्रामीण क्षेत्रातील लाभार्थी	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.
आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील आश्रमशाळा, वसतीगृहे, ग्रामीण रुग्णालये, इ. ठिकाणी पवन सौर संकरित संयंत्रे आस्थापित करण्याचा कार्यक्रम राबविणेबाबत.	राज्यातील आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील आदिवासी विकास विभाग/आयुक्त, आदिवासी विकास यांच्या सनियंत्रणाखालील शासकीय आश्रमशाळा, वसतीगृहे व ग्रामीण रुग्णालयांमध्ये ज्या ज्या ठिकाणी शक्य / साध्यता आहे त्या त्या ठिकाणी पवन सौर संकरित संयंत्रे आस्थापित करून विद्युती निर्मिती करणे.	राज्यातील शासकीय आश्रमशाळा, वसतीगृहे व ग्रामीण रुग्णालये.	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.
आदिवासी उपयोजना व आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील (ओटीएसपी) शासकीय आश्रमशाळांमध्ये विविध प्रकारची सौर प्रकाशीय व सौर औष्णिक साधने आस्थापित करण्याच्या योजनेस मंजूरी देण्याबाबत.	राज्य शासनाच्या आदिवासी विकास विभाग/ आयुक्त आदिवासी विकास यांच्या अधिनस्त असलेल्या आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात व आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील क्षेत्रात (ओटीएसपी) शासकीय आश्रमशाळांमध्ये सौर विद्युत संच, सौर घरगुती दिवे, तसेच सौर पथदिवे, सौर उष्णजल संयंत्रे आस्थापित करणे.	राज्य शासनाच्या आदिवासी विकास विभाग/ आयुक्त आदिवासी विकास यांच्या अधिनस्त असलेल्या आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात व आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील क्षेत्रातील (ओटीएसपी) शासकीय आश्रमशाळा	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.	सोबत दि.१३/१/२०११ रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.
राज्यातील ग्रामपंचायतीतर्गत असलेल्या घरगुती अभ्यासिकांमध्ये सौर घरगुती दिप योजना राबविण्याबाबत.	राज्यातील ग्रामपंचायतीतर्गत असलेल्या सामुदायिक अभ्यासिका, समाजमंदिर, ग्रामपंचायतीची कार्यालये, ग्राममंदिर, शाळा येथे विद्यार्थ्यांसाठी घरगुती दिप आस्थापित करणे.	राज्यातील सर्व ग्रामपंचायती	सोबत दि.२०/१/२०१० रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.	सोबत दि.२०/१/२०१० रोजीचा शासन निर्णय सोबत जोडलेला आहे.